

7
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. 0466 IV, 7/1970

4.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκέμβρ. 1969 / Μάρτιος 1970
25^η Ιανουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Αμάραντος*..
(παλαιότερον ὄνομα : *Μαστρογιάννη*), Ἐπαρχίας *Καρδίτσας*
Νομοῦ *Καρδίτσας*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Δημήτριος*
Κ. Γρηγορίου..... ἐπάγγελμα *Διδάκτωρ*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Αμάραντος*.. *Καρδίτσας*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον..... *35*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Σαυρίδων*.. *Καπνογιάννης*..

.....
ἡλικία.. *83*..... γραμματικαὶ γνώσεις.. *Δημ. Σχολείου*
τόπος *Διαμονῆς* *Αμάραντος* *τόπος* *καταγωγῆς* *Αμάραντος*..

β) *Χρυσόστεμος*.. *Μαλίσσης*.. *ἡλικία* *70*.. *γραμ. γνώσεις*..
Δημ. Σχολείου *Σχολ. κατ'ἐξέτασιν* *Αμάραντος*.. *ὄχι* *Αμάραντος*
Γεωργίου *Σταυρίδου* *76*.. *ὄχι* *Αμάραντος* *Σχολ.* *Αμάραντος*..

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; *Δι. ν. τ. ἀμ. ε. σ. προωρ. ἔδαφος*.. *διὰ*
βοσκήν..

Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; *ὄχι*.. *ἐνηλλάσσοντο*.. *κατὰ*.. *χρονικὰ*.. *διαστήματα*..

- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητες· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
ὄχι.. *ἀνῆκον*.. *ὡς*.. *πρόσωπα*..

- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; *ὄχι*.. *διανέμει*.. *αὐτὸν*.. *ὡς*.. *ὄχι*..
τέκνα.. *τοῦ*.. *πατρὸς*.. *τῆς*.. *ἐκείνης*.. *τῶν*.. *τέκνων*.. *αὐτοῦ*..

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .....

Συγχρόνως ἀσχολοῦνται μὲ ἀμφοτέρω......

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ; ..... *Ναί.*.....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εις αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὁρους ; ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....

Σ. τοὺς Χωριά μας... δὲν ὑπῆρξαν ποτέ.....

Τσιφλικά......

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εις χρήμα ;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν πρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἄπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εις χρήμα ἢ εις εἶδος ; .....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *Τὰ παλαιὰ Χέρνια δὲν ἐπ' ἡ γωνίαν πον.*

δὲν... τὰ τελευταῖα χρόνια. κατεβλήσαν. μαρμύροι
στὰ καμπόχωρον.

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται... καὶ... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .....

Ὁς ἐργάται καὶ μαρμύροι ὡς τεχνῖται.....

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μέ καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....
 ..Τὰ πλεονέστερα χρόνιά ἐλιπαίνοντο μόνον με κο-
 πριά τρω. (λίπασμα βο. κω.).....
 .....
 .....

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; .... Κατὰ τὸ 1920.....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .. Σιδηροῦν ἄροτρον ἀπὸ τὸ 1925.....

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ..
 α) Σιδηροῦν μονόφτερον; ἀπὸ ἀριζονιᾶ χωράφια
 β) Σιδηροῦν δίφτερον; ἀπὸ ἐπιμηνη χωράφια...

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1.....	4.....	7.....	10.....
2.....	5.....	8.....	
3.....	6.....	9.....	

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ..... καθόλου.....
 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ..δὲν μωρεῖ ν.κ. χρησιμοποιοῦνται...

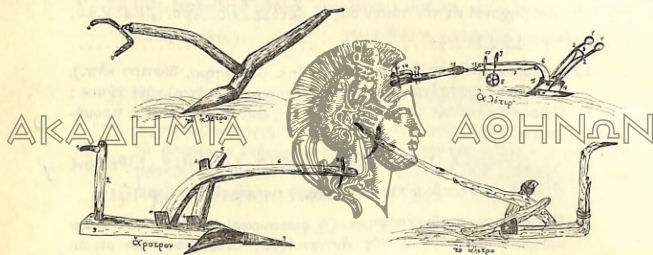
- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....²¹ Ο.Χ.Ι.....
 5) Μηχανή ἀλωνισμού εἰς ἕνα ἐνωσι. μερὸ καὶ χωρὶς ἀπὸ 1960.

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....

α). Ὅ καθ' ἑνὸς μόνος τῶν.....

β). Ποιοὶ μαθητοὶ (ἀλματῆρες).....

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιουμένον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11. ....
2.	7.	12. ....
3.	8.	13. ....
4.	9.	14. ....
5.	10.	15. ....

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τήν άροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου... ἀρέτρου... ἦτο πάντοτε ἴδιον... χιὰ ὅλα
τὰ εἶδη τῶν χωραφίων.....

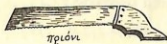
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου;... Εἶδη... σχήμα-
τος... ἀρότρου... παραλ/όου... πείνον...

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;... ἐκ ξύλου

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τήν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....

Τὸ σκεπάρι, τὸ βυζιάρην, πριόνι, τὸ δίκροπο,
ἢ ἀρίδι (μικρὴ) καὶ ἢ... ξυλοφάϊ.....

πριόνι

ἀρίδι

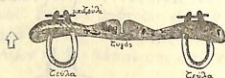
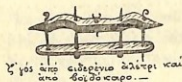

ρινι ἢ ξυλοφάϊ (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἥμιονος, ὄνος... *πρῶτα... μέτ' αὐτῶν... βοῶν, ἀρξάμενοι*

β) *Μὲν τὰ μυζάρια* Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *δυσκέρως... δύο* .....

9) Διὰ τὸ ζεугάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Γιὰ τὸ ξέψιμο... μέτ' αὐτῶν... ἢ τὰν ἀναγκάσιον ὁ ζυγός*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ....

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ....

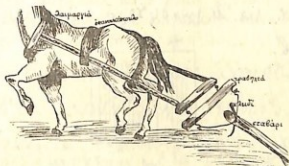
Λοῦρα

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *(ὁ πῶς... ἀρξάμενοι)*
ἐν τῷ κυλλοῦρι
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; .....

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την όποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

Το μολύβι... είναι... επάνω του... λιμαριά, αμαρτία...
χειρίδι (εχονί), ελάνθιδος, παλάντζα... ..

ζ. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά,

α) Ποιος ὠργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος), 2) γυναίκα, 3) ὑπὸ πρὸς. Σημειώσατε ποία ἡ συνθήκη εἰς τὸν τόπον σας .....

4. am. du d. 30. rd. op. p. r. v. n. of 3 r. p. r. s.
 5. du. p. r. p. a. op. p. r. v. n. n. n. du. p. r. a. n. k. r. s.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον των βοδιών (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ... *Συνδεδεμένοι οὗτοι οὗτοι*

το σταβέρι με τὰ λαυρέα, Μπαίνου. ὁ Τυφός π.α.
β.δ.δ.α. καὶ ἀνιόνται. αἰχμῶλες. καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ λαυρέα

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον... $\Sigma\omega\delta\epsilon\alpha\lambda\iota$
 $\delta\epsilon\gamma\gamma\alpha\delta\epsilon\alpha\lambda\iota\mu\epsilon\tau\alpha\lambda\epsilon\gamma\gamma\alpha\lambda\iota\mu\epsilon\tau\alpha\chi\alpha\lambda\epsilon\gamma\gamma\alpha\lambda\iota\mu\epsilon\tau\alpha\lambda\epsilon\gamma\gamma\alpha\lambda\iota\mu\epsilon\tau\alpha$

3) Πώς κατευθύνει ο γεωργός τα ζευγμένα ζώα (η τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Τέ.60...τά.φοδ.κ.ο.60.υαί...τα.μουλ.κ.ριδ...ε.γασ.π
 τα...καμ.δ.ν.η.ρί...ζ.ν.δ.χ.ο.ιν.ι.....

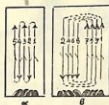

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

τὸ πάλιν ἔργον ὁργωνοῦν... γινώσκων... ὅπως...
τὸ ὅχι γὰρ... α!

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σήμερον... καὶ τὸ μόνον ἔργον... εὐκρινῶς... ὁργωνοῦν...
καὶ τὸ β!

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριές, ντάμες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.);

καὶ σήμερον... γινώσκων... ὅπως... εὐκρινῶς...
τὸ β!...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακιάν;

Με αὐλακίαν... ἐχωρίζετο... εὐκρινῶς...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον;

εἰς... τοῦ... ἐπιμελινῆ... (αὐλακίαν)... ὅπως...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Στὴν... ὅπως... γινώσκων... τὸ β! ὄργων-
μα... καθ' ἑαυτὴν... πρῶτον...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ....

... Διὰ τὴν σπορὰν τοῦ καλαμνοῦ καὶ κηπευτικῶν.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ....

Διὰ τὴν σπορὰν τοῦ εἰκον. ξηρὸν σπ. δὲ οὐδὲν ὀργώμα
μέ. τὸ εἶ. εὐκαταστά. καὶ ἐσπέρου. τὸ εἶ. εὐκαταστά
εἶ. εὐκαταστά. τὰ τελευτή. χρόν. ἡνελαι. ἐν ὀργώμα
ὁ δὲ σπέρου εὐκαταστά μέ. εὐκαταστά
διὰ τὸ καλαμνοῦ. ἡνελαι. εὐκαταστά. (ὁ κί. εἰμο,
διβόλι καὶ σπορὰ)

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Διὰ τὰ κηπευτικῶν ἡνελαι. τὸ εἶ. εὐκαταστά. τὸ εἶ. εὐκαταστά
καὶ ἡνελαι. τὸ εἶ. εὐκαταστά

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Μόμον. ἐν. χρόν. 2 ἡμερ. δὲν ἀφένον. πένον

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποῖαν ἐποχὴν; . Ἀναλυστικῶν. ἐν. ἀλλὰ δὲν. ....

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν.
π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπέρου καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; .....

Τὰ... δισάκι. καὶ... εἶ. εὐκαταστά. (ἡ τὰ εἶ. εὐκαταστά).....

2 ἡμερ. χρενικοποιῶν. καὶ... ἐν. τενεμέ. (δακτύλ.)

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδάρη, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ
τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; .....

....Τὸ ἀλῆτερι... παραθερίζεται... μὲ τὴν πίνα μὲρ δ
πρὸς τὴν ἀλῆτην ; .....

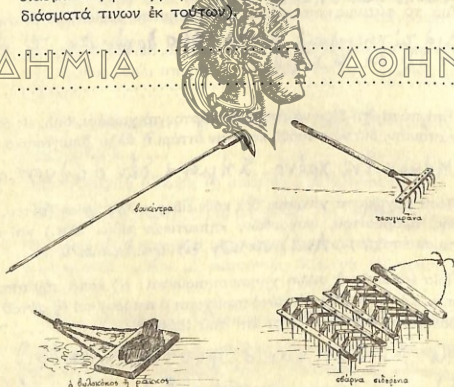
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); Ὁταν ἐπὶ τῆς ἐπιφάνειας τοῦ χωραφιοῦ, ὡς ἐκείνου,

ἐπὶ τῆς ἐπιφάνειας τοῦ χωραφιοῦ, ἐπὶ τῆς ἐπιφάνειας τοῦ χωραφιοῦ, ἐπὶ τῆς ἐπιφάνειας τοῦ χωραφιοῦ,

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

Τέτοια ἐργαλεῖα χρησιμοποιοῦνται ἢ τέτοια καὶ
δ. κ. αὐτῶν .....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Τὸν ζευγολάτην βοηθοὶ ἢ ἐνταῖρος τῶν καὶ τὰ παιδία
τῶν .....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
ρὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου

εἶδους. Τὰ ὀσπρία ἐσπένοντο καὶ ἐνέμενε τὸ ἔδαφος
μετὰ, 6715. λαχνηδ. ὁρθέματα χωράφια πλη-
θύνοντο ποταμῶν καὶ πηγῶν .....

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ....

Τὸ τριφύλλι τὸ ἐνέμενε ἐν χωράφια ποτιστικὰ
πολὺ καὶ κατὰ σὺν .....

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
λων ἐσπένοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
καὶ ἄλλως. ... Τὰ γεωμήλα ἐφυτεύοντο πρὸς τὰς
λαμῆνας γεωμετρίας μετὰ τὰς τῶν .....

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

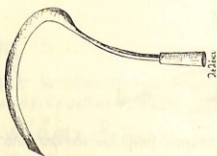
α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....

..Ος. εργαλείων. θερισμοῦ. χρησιμοποιεῖτε. τὰ.
δρεπάνι. ....

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. ....

Τὰ πρῶτα ἦσαν. χρησιμοποιεῖτε. καὶ. δοντωτά. ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). ....

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). ....

Η. μὲν. τὰ. δρεπάνια. οὐ. ἦν. ὀδοντωτά. ....

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ....

Η. χειρολαβὴ. τῶν. δρεπανίων. καὶ. τῶν. κοβιζῶν. ἦν. ἐξ. ἰνῶ. καὶ. κοβιζῶν. λέγεσθαι. κοβιζῶν. ....

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα; (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) ... *τὰ πρῶτα ἐργ. λ. ν. α. : δρεπάνια .. τὰ ἐξέτικ-
χυν. σί. εἰς τράπεζ. .. Ἀ. ρ. δ. τε. α. : τὰ ἐξέτικ. ζαν. ἔτοιμα ἐρ-
χούκισον.*
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ... *τὰ ρεβιθία, ἢ ἀκνή. : τὰ κομμά-
τὰ. μ. ν. ἔβη. .... ἑρριζώνονται. ....*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ... *ἀνατοναί. .. κοντά. .. σὺ. ρί. ταν. ζ. ...
.. γ. α. ν. α. κ. ἐρί. ζαν. .. η. ἐξέτικ. α. : ἄ. χ. α. α. ....*

- 2) Οἱ στάχυνες τοῦ ἔμειναν (ἢ μένουσιν) ἐπὶ τὴν χοράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). ....

τα. σὶ. α. χ. ρ. α. π. οὔ. ἔμειναν. : ἑ. ἑ. α. α. α. : σταχύονες

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἀλλὰ προσώπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χερίδες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; ... *Δ. ε. ν. : ἀ. με. λ. α. θ. οὔ. α. : ἀ. λ. α. κ. π. ε. ὁ. α. -
πα. τοὺς. θε. ρ. ι. α. ζ. α. : οἱ. ἴ. δ. ι. οἱ. ἀ. πο. θ. εἶ. λ. ο. ν. ἑ. α. ἴ. π. οὔ. ...
.. ἑ. α. α. α. α. : τὰ. δ. ρ. α. χ. ρ. α. α. : ....*

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίδες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ....

*τὰ δράγματα τοποθετοῦνται. .. π. α. λ. λ. κ. μα. θί. : α. ἴ. με. α. -
λαί. π. οὔ. ἐ. ρί. α. οὔ. α. : π. α. π. α. α. π. ε. α. : α. ἴ. ν. α. ἴ. ν. α. ...
μα. γ. α. ἴ. α. α. α. α. ....*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. .... τὰ πολλὰ καὶ τὰ δράγματα λέγονται ..
"ἀγκάλιες".....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν ; ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; .....
... Ἄνδρες καὶ γυναῖκες... θερισταί...
ἐπαγγελματίαι ἀπὸ ἄλλο... μέρος... εἰς... ἔρχοντο.

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀπόκοπην (ξεκοτῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ἀναμνηστικὴν).....

... κατὰ... τελευταία... χρόνια... καὶ... νέαι
καὶ... νέαι... πηγαίνον καὶ θερίζουν... εἰς...
χωρὶά... τῶν... κάμπων... παίρνουν ἡμερομισθίον
μετὰ... ἀνθρώπων.....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λυντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

... Ἄνδρες... ἐπὶ... ἔδω... νὰ... γέρον... εἰς
ταῖς... χεῖρας... ἀντιμέστον... τι... σί... θερισταί.
ὅτε... σὺν... μέσῃ... σώματι... κατὰ...
πρώτην... ἡμέραν.....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Ναί... Πά.ν.τ.ο.τ.ε... ἤρ.χ.ἴ.τ.ε... τὴν... Δευτέρων.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

Ἐτραγουδοῦσαν... πολλὰ... τραγούδια... ..

Ἐ.ν.α... ἔκε.τα.κ.ο... ἄ.ν.α.γ.ρ.ἄ.γ.ε.τ.α.ι... ε.λ.ο.ε.ο... ἑ.ν.η.λ.ἄ.δ.ι.ν.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαν τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶθιμον. ....

Ἡ... τελευτῶσα... στάχυν, π.δ.α.δ. ἑ.λ.ι.γ.ε... ἡ... αὐ.π.ι.ο.ν... μ.ι.π.ο... δ.ρ.ε.π.ν.ι... μ.α.ι... κ.α.ρ.ι.π.ι.α.ν... π.ι.ω... ἡ.ε.ρ.ο.ἴ.α.ς... α.ι... κ.α.λ.ῆ... χ.ρ.ο.ν.ι.ά... ..

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Ἡ... δ.ε.σ.ι.μ.ο... τ.ε.ρ.ῖ.ν... ε.κ.ο... ἡ... μ.ε.σ.ω.ς... μ.ε.τ.ᾶ... τ.ὸ.ν... θ.ε.ρ.ι.σ.μ.ό... ..

ἡ... μ.ε.ρ.ι.κ.ᾶ... γ.ω.ρ.ᾶ... α.ι.α... (καὶ... θ.ε.ρ.μ.ᾶ... ἢ... α.π.ό.β.η.κ.ι.α...)...

ἡ... ἡ.τ.α.ν... καὶ... σ.ι.κ.χ.ν.α... ἡ... τ.α.ν... χ.λ.ω.ρ.ᾶ... ἢ... εἶ.χ.α.ν... ἡ... θ.ε.ρ.μ.ᾶ... α.ι.α... καὶ... ἡ... ἡ.ε.ρ.ο.ἴ.α... ..

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Ἡ καλλιέργεια τοῦ Πατάτος ἢ τοῦ ρυσιῆ... καὶ ἐν
1890... τὰ φύτευμα γίνονται ἐν Μ. Ἀφρικῇ ἢ Ἀφρί-
λιαν.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

Ἡ ἐξαγωγή τοῦ γεωμήλου γίνετο μὲ τὴν...
τοῦ αἰῶνα... τὴν τοῦ αἰῶνα... ἔκτακτα ὁ γὰρ τοῦ...

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐαμνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ἕρπα χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐαμ-
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

(λεπτομέρ. ἢ περιγραφή τοῦ φυλλώδιου).....

Συνήθως... περιῶν ἐφέχον... αἰετὶς χορτα.....

καλλιέργεια σανῶν... ἢ τριφυλλίου... γίνετο... ὅχι θε-
βαίως... εὐνοητικῶς.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). Ὁ σανὸς ἐθερίζετο ὅταν... ἦτο πενικερὸς.

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

Ἐμὲ αὐτὸν... τὰς μετρηθεινὰς ἑρπας, καὶ τὴν ἐχ. γ
δρακίαν... ὅς ὄργανα ἐχρησμοῦ... κλαδωμένη, δρέπανι καὶ
κοβίαν.

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας). Ο Γάλλος Ξεμπάνι στο έργο του
Μικρά του Έντ. είν. ενέδρασε. Ελδος λόφος
πότε ξεμπάνι εις κόπον μονα σε επίτι.....
οργάνη: Τσουργάνα, κλέβ - γόρματα.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματίων πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Ed. Squatit. swz. wankpabotto. morda bto qubvi.
H. puzapad. xw. puzapad. puzapad. puzapad.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χῶρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλλωνισμὸν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λεγεται: θεμωννοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; . . . . .

ὁ χώρος ἐστὶν ὁποῦ συγκεντρώνονται τὰ
θεμάτια λέγονται σημαντιές.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννημάτος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον ὥρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι ; .....

Από ανέκδοτο νήγρε. το δάκρυ δίδ.
το δωχωριμόν. τὴν σταχίδα.

- 4) Ποῦ κατασκευάζεται (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνα. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποῖαν θέσιν ; .....

Κον. γὰ. ἐστὶ. υἱὸς μαγα⁷ πληθίων... τῶν. αἰκισίων

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐάν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Ὁ... καθὺς εἶχε τὸ ἀλώνι... του... Μὰ ἂν μανὲς
δὲν εἶχε ἰδιόκτον, περὶ μὲν... νὰ γεραιώσῃ ὁ γι-
γονὺς τοῦ καὶ μετὰ νὰ ἀλωνίσῃ.

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεταὶ τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; ... Πλ. λαϊοτέρᾳ
ἐγένετο ἀπὸ 10^{ης} ἡσυχίου μετὰ 18^{ην} ἡσυχίου.
Ἐλτρερὰ γινέσκει ἀπὸ 1^{ης} ἡσυχίου μετὰ 20^{ης} ἡσυχίου.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

Τὸ ἀλώνιον ἡ γὰρ ἐνὸς... Τὸ χωματάλωνο
καὶ... τὸ πετράλωνο...

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) .....

... καὶ τὰ δύο εἶδη ἀλωνιῶν καθαρίζονται ἀπὸ
τοῦ χώματος... Τὸ χωματάλωνο παλαμίσκῃ
μὲ μείγμα κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων.

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

Εἰς τὸ τέλος τῶν θερισμῶν μὲν ὑφίσταται ἡμέρα
ὅχι πολλὴ πρὸ τῆς ἐνὶ θλίμῃ πρῶτης ὑφίσταται
ἡ ἐνὶ αὐτῇ... τῶν ἀλωνιῶν.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

τα πάντα καὶ τὸ βράδιον τῶν δεματιῶν
ἐκίχοντο χύρω ἀπὸ τὸν σφαιρῶν.....

- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησην τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἁλωνίου ξύλινος στῦλος, ὅπου δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρούλουρας, δουκανή, βουκανή κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου εξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχονται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Τα παλαιά έθνη είχαν όλα στο κέντρο... στην η-

δεν τον το... στην παρα... ζουντων με την δουλειαν και
το για κυβερνητικων δπως ειναι οργαση με χρονικη χρονη

- 20 —

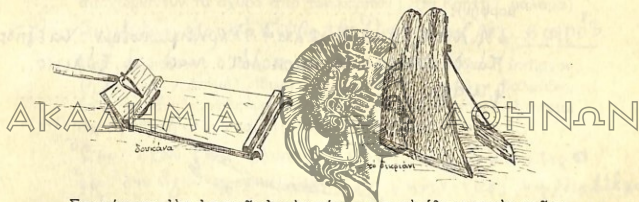
τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

τά βόδια. ὅταν ἄλυνόν. μόνο. μετὰ πόδια. προσδένονται

τά μαθὲν. χαρμὰς. ἄνθ. τὸν. στρογγυλὸν. ὅταν ἔχον πῖον
αἰδου μὲν γὰρ μετὰ γυγὸν καὶ τὸν προσδένονται ἀπὸ τὸν
στρογγυλόν.....

τά κοιλάρια. ἀνδένονται μετὰ γυγὸν. μετὰ δὲ μετὰ τὸ χεῖνι μέν
στρογγυλόν. μετὰ ὅταν χρῆσι κοιλάρια. εὐνομένη δὲν δένονται.

- γ) Πού ἀντί τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; .....

Μετὰ τὸ 1940. ἔαφραν. τὰς πρώτας. δοκιμὰς.

αὐτὰ χωρὶς. Ἀπὸ τῶν ἐκείνων. ἔρχονται. νὰ κατα-
σκευάσων. μετὰ εὐα. πὸ. χωρὶς. Οἱ. διαστάσεις. τῶν
μηχανημάτων. αὐτῶν. ποτέ. δὲν. ἦσαν. ἴδιες.....

Μ.ε. δοκιμὰν. ἄλυν. σον. μόνον. τὰ. εἰς. τὸν. αὐτόν.....

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

Ὁ. ἀλωνισμός. ἀρχίζει. ὅταν ὁ ἥλιος. ἐξέρχεται. τοῦ
στάχυς. πρὸ. ἑρρί. σπυρί. ἐκ. τοῦ. ἀφ' ὧν. ....
ἀπὸ. πρὸ. τοῦ. ἀλωνισμοῦ. ... εἰς. τοῦ. βαλίσκου. τοῦ. ἡφῆου.
ἐκ. τοῦ. ἀλωνισμοῦ. ἄλλος. λόγος. ....

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δοκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .....

Ἀ. λω. κισμὰ. ἐργαλεῖα. ἐκ. τοῦ. ἀλωνισμοῦ. ...
τοῦ. δικούλι. τοῦ. κακράνι. καὶ. τοῦ. ξύλου.
γ. τ. ἀρι. ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν ; ....
Ναὶ. ὁ. ὅλα. ἀπὸ. τοῦ. ἀλωνισμοῦ. ...
ἐκ. τοῦ. γεωργοῦ. μὲ. τοῦ. δικούλι. καὶ. εἶπται.
ἐκ. τοῦ. ἀλωνισμοῦ. ....

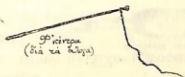
- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα). ....

Ἀ. ἡ. τὴν. ὀδήγησιν. τῶν. βοδίων. ἐκ. τοῦ. ἀλωνισμοῦ. ...
καὶ. ὀδήγησιν. ἡ. ἐκ. τοῦ. ἀλωνισμοῦ. ...
καὶ. τὰ. μολύβια. χρησιμοποιοῦν. καὶ. ὀδήγησιν. καὶ. τὸ. καμ' τεύχι.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .....

... ἀέν' ἔχον καθιερῶναι ἰδιαιτέρεα ἀνώματα .....

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Συγκυκλώνονται σὺ κέντρο τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ λέγ. Γεωργός

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδιὰ του ζῶα ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοὶ ἀλωνοῦντες καὶ ἀγωναῖες), οἱ ὅποιοι εἶχαν βοδινὰ ἢ αἰγὰ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν .....

οἱ βοὶ ἔχον ζῶα ἀλυνθὰ μόνον τὰς Πάλλους καὶ

οἱ δὲν ἔχον προσκαλῶνται τοὺς σκηνίτας (= νομάδες βλάχους)

Σήμερον δὲν προσκαλῶνται σκηνίτας. Πάινουν ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τοῦ χάρου. Μερικοὶ ἔχον ζῶα καὶ οὐκ ἔχον τὰς
εὐκαρίαις .....

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπάρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ἐκτός τοῦ ἀλυνθισμοῦ διὰ τὴν ζῶαν δὲν χρειαζομένων

ἄλλο ἀπὸ τοῦ ἀλυνθισμοῦ μὲ τὸν κόπανον χτυποῦνται τὰ στάχυα, πρὶν ἔλθωσιν ἐπὶ τὸ λιχνισμὸν

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; .....

Ὁ κόπανος ἦτο γρίλινος (πλαταίνος) μῆκος 1 μέτρον

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

Τὸ καπνίσμα ἐπιδίδασκε μάνον διὰ τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἀπὸ τῶν σταχύων. Ἐγένετο ἐνθὺς ἐξ ἀπορροῦ μέρους. ἢ ἐκ τῆς οὐχὶ σπινθέρων ἀλλὰ ἀπὸ τῆς αὐτῆς.

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

...? Ἐτραγουδοῦσαν τραγούδια διὰ τὸν κοπάνον. Περιεχόμενον

23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

Ἐκ τῆς κτήσεως τῶν χωρίων ἐκ τῆς ἀνέμισης ἀπὸ τῆς μηχανῆς

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ἐτοίμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

Οἱ ἀλωνισμένοι στάχες ἐν ἔχον διὰ τὸν ὅτι ἐκ τῆς ἐργασίας πρὸς τὸ μάλαμα. Χρησιμοποιοῦν τὸ δικριάνι καὶ τὸ κειράκι.

τοῦ δικιργίου (δίκριον)

τοῦ δικιργίου (δίκριον)

τοῦ δικιργίου (δίκριον)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

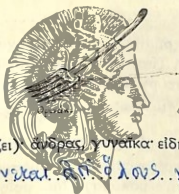
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ σωρὸς ἔχει στήμα στεγνυλὸν ἢ ἐπίμικτον.....
 Ἐπάνω ἐπὶ τὸν στεγνυλὸν καρφώνεται ἓνα μαχαίρι ἢ
 μικρὸ τέκευβρι.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφῆσατε τοῦτο.....)

Τὸ ἀνέμισμα ἐκτελεῖται πάλαι μετὰ τὸ διασπῆσαι καὶ
 μετὰ τὸ καρπαλόειν. Διὰ αὐτὸ παραινίσταται νωτερεῖν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναῖκα; εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ;

Τὸ λιχνισμα γίνεται ἀπὸ τοῦ λους. γὰρ νὰ ἀδουκάη γρή-
 γονα τὸ ἀλῶνι.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται: κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλῶνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ;

Μετὰ τὸ λιχνισμα παραμένον τὰ χοντρὰ δαδ.
 Αὐτὰ χωρίζονται ἀπὸ τὸν καρπὸν μετὰ δερμῶνι.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλῶνισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο; πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα): διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο .....

..... Δ. ἔ. ν. θη. ἀρχ. κ. τ. θ. κ. κ. π. ε. ρ. ἰ. π. α. κ. ε. ς. ....

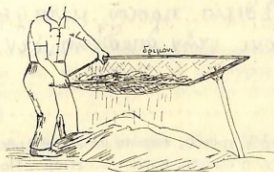
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τούς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

Ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ γίνεται πρῶτα μετὰ τὸ δερμόνι καὶ ἐν συνεχείᾳ μετὰ τὸ κόσκινον.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μετὰ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

...Ὁ χωρισμὸς τῶν κόκκων γίνεται μετὰ παραπάνω ὄργανα ἢτοι... δερμόνι, κόσκινος καὶ ἡρόμοσμος... Τὸ δερμόνισμα καὶ τὸ κοσκινισμα γίνεται μετὰ τὰς ὅταν φυῶν αἰέρας...

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμός τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; .....

...Ὅταν τεταμένῃ τὸ λιχνισμα καὶ τὸ ἀνέμισμα, ὁ σωρός μεταφέρεται εἰς τὸ φυτὸν φυτόρι...

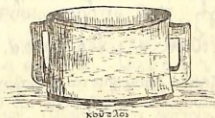
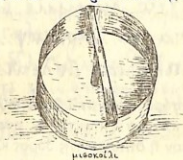
- 8) Ἀλλὰ εἴθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

...Ἀλλὰ εἴθιμα προσῶν μὴταφερθῇ εἰς πῶρος ἀπὸ τῶν ἄλωνι... εὐχὴν ἀποδήμη... δὲν ἔχων εὐχωρίο...

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἄλωνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις δκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Μηλιά. τόν. ἀλ.ω.ν.ι.ε.μ.ω. τ.δ.ι.δ.ε.τ.ο. (ἐπὶ τοῦρα κομραστικῶς). τ.ο.
δ.έ.α.α.τ.α. Ἡ.ρ.κ.ε.τ.ο.ό.δ.ε.μ.α.κ.ι.α.τ.ῆ.ς. σ.τ.ό.δ.α.λ.ώ.ν.ι.α.α.ι.
τ.ω. ἔ.η.α.ι.ρ.ν.ε. τ.ο. μ.έ.τ.ρ.η.μ.α. ἐ.γ.ί.ν.ε.τ.ο. μ.έ.τ.ρ.ο. «.κ.ο.υ.β.έ.λ.ι.»
τ.ῶ.τ.ω. ἦ.τ.ω. ξ.ύ.λ.ι.ν.ο. δ.ο.χ.ε.ί.ο.ς. π.α.λ. χ.α.ρ.ο.ῦ.σ.ε. 10 ο.μ.ά.δ.ε.ς.

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλκονιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῆσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) .....

... Σ.τ.ό.δ.α.λ.ώ.ν.ι.α. μ.ε.τ.ρ.ῶ.ν. κ.λ.π. α). τ.ο. ἀ.γ.ρ.ο.φ.υ.λ.α.κ.ι.α.τ.ῆ.ς.
τ.ι.μ.ο. μ.ε.τ.ρ.ο. β). μ.ε.τ.ρ.ο. τ.ο. π.α.π.α.δ.ι.ά.τ.ι.κ.ο.υ.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) .....

... ἐ.ν.τ.ὸ.ς. οἰ.κ.ί.α.ς. μ.ε.τ.ρ.ο.ῦ.ς. α). μ.ε.τ.ρ.ο.ῦ.ς. β). μ.ε.τ.ρ.ο.ῦ.ς.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

Κενύσις εἰς τὴν ὑπαίθρου; . . .
 Ζέ παλὺτες μονὰ σὺ δάλονι ἢ μονὰ σὺ
 σπῖτι. (ἀχ. ὠρῶν).

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερτισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Πρὸ τοῦ θρησκείας... δὲν ἔχοντο μαρτυρ. διαλο-
γῇ τοῦ θρησκείας... οὐτε μὲν τὸν θρησκείας...
Ἐπειὰ μὲν σέχοντο... δὲν πλέκοντο (πλεονεχῶς)...

- 6) Μήπως όπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχυῶν, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; . .

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα της· ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; . . . Α.Θ.Η.Ν.Α.

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμε φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

... Στο Χαρτί μας υπάρχει ένα Έθνος...
 ηρώς ή δόξα. Ανάπτεται κάθε χρόνο στη
 γιορτή του Ασιασέως, την οποία...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

Ἡ περὶ ἀνάστασιν. ἀμικῶν. καὶ ἡρα. παρ
δ. ἱερῶν. ψάλλου. τὸ πρῶτον. καὶ Χριστὸς. Ἀνάστη
θι. ν. μ. ρ. ω. ν. ... ..

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αύτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

Η πυρά λέγεται καί άφανός κλπ.....

β'. 1) Ποίοι ανάπτουν τήν πυράν; παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος;....

Τόν άφανόν τόν άναπτεν ετήδως τά παι-
διά (Αμμοκυκλ. ή Γαμνασίον).....

2) Ποίος ή ποίοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.

Τά κλέπτουν; "Αν ναι, άπό ποιον μέρος;.....

Τά ξύλα καί τήν άμμόν συλλέγον τά παιδιά άπό
τό κοινόν των δάδων. Ενω στήδως κλάδα έχουσ
(τις μπαττάς); καί όρσαν καί τήν άέντα κλέπτουν.

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Η συγκέντρωσις των ελπίων ήν εκαι άπό τά
παιδιά καί τήν άμμόν καί τήν άέντα πρσβαλόν
ετήδως καί τήν πυράν.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, ξόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα.....

Εδίματα έξω λόγου δέν άρχον
των στήδων άναβει ό άφανός, ή όταν
δέν έρωτός φάλη ή τώ άρχιστος άνέστη...
πρσβαλόν μερικοί μετρίοι μέ τά δέντα
ταύτα ήνόταν άπό παλαιο χρόνια.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω άπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερές)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

... εἰς τὴν ἀνέφερόμεν πύρην δὲν καίχονται.
ἀντικύματα .....

- 4) Καίονται (ἢ ἑκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

... ὅχι ... οὐδὲν ὁμοίωμα καίχεται .....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

... Ἄλλα ἑθίματα ἐν ὁμοίᾳ ὅτι τῶρα
ὁμοίᾳ .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α ΚΛ ΖΕΡΩΤ. ΘΕΩΣ II, 7/1970
ΠΑΝΤΕΛΕΙΣ

Επί - Ερωτηματολογίου διδ. γεωρ.
Εργαλ. και της Ακαδημ. Αθηνών
Υπό διδ/τη Διονύσιου Κ. Γεωργίου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξαεῖς τόνος: Ἀμάρυντος
παλαιότερον ὄνομα: (Μαστρογιάννης)
Ἐπαρχίας: Καρδίτσας - Νοτίου Καρδίτσας.
2. Ονοματεπώνυμον τοῦ ἑξαεῖς τόνου ἡ ἀκριβοσύνη
Δημήτριος Κων. Γρηγορίου - διδάσκαλος
Διαδόχου Ἀμάρυντος - Καρδίτσας.
Ἔτη, πού διὰ μένι εἰς τὸν ἑξαεῖς τόνον = 35.

3. Πρόσωπα ἡ παρακορδαλὴ ἀποχρῶν
- ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
- α) Κωνσταντίνος Σπυρίδης ἔτη 83 - Ἀπρ. 2007.
  - β) Μελτέας Χρυσόστομος 20. 70 - Ἀπρ. 2007.
  - γ) Σπύρις Γεώργιος 20. 80 - Ἀπρ. 2007.
  - δ)

Ἄπαντες κατέγραψαι καὶ κατοικοῦν εἰς τὸν
Ἀμάρυντον.

Πρόλογος Ξεγράβαντος.

Τὸ χωριὸν Ἀμάραντες (ἄλλοτε Μαστρογιάννη), εὑρίσκεται ἐν ὁρεινῇ περιοχῇ νοτιῶς τοῦ Ν. Καρδίτσας, κοντὰ εἰς εἰσὸς τοῦ Νομοῦ Ἑρμιονίδος. Εἶναι ἓνα χωριὸν τοῦ Δήμου Ἰταῖου. Τὸ ἔδαφος τοῦ χωριοῦ εἶναι μάλλον ἄγονον. Τὰ ἐλάχιστα κτήνηματα πού ὑπῆρχαν πρὸ τοῦ 1920 ἢ καὶ ἐδημιούργησαν ἀρχόντερα μὲν ἐν χειρὶ οὐκ ἀρχίαν φυτῶν, δὲν ἀπέδιδαν ὅσους καρποὺς ἔπρεπε. Ἀνάλογα δὲ μὲν τοὺς κατοίκους ἦσαν πάντοτε ἐντε-
παρῆν ἢ νὰ δοῶσιν τοὺς ἀγαθολογούς καρποὺς ἢ νὰ εἰδωροῦν τῶν πτωχῶν.

Γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς οἱ κάτοικοι ξεγράβαν ἀπὸ τοῦ χωριοῦ τὰ χρόνια πρὶν ἀπολευθύνεσθαι ἀπὸ τοῦ τσερκιῶν (1881) πρὸς τὸν κτηνοτροφικὸν γιδο-
προβάτων κυρίως καὶ πρὸς τὸ ἐμπόριον φυλίας. Τὸ ἐμπόριον φυλίας γινόταν μὲν καὶ μολύρια. ἔκο-
βαν καὶ φυλὰς ἐπιδῶς μὲν καὶ τσερκιῶν, ἐδῶ εἰς δάσιν τοῦ χωριοῦ, καὶ ἐφόρτωναν εἰς τὴν καὶ καὶ μετέφεραν εἰς τὸ χωριὸν τοῦ κάμπον. ἔκει καὶ πωλοῦσαν μὲν χρήματα ἢ καὶ ἄλλαν μὲν δημαγγοὺς καρποὺς. ἔδω καὶ 4 χρόνια. τὸ ἐμπόριον αὐτὸ ἢ μάλλον ἢ πᾶν πρὸς τὸν κτηνοτροφικὸν ἐκασμὸν κατὰ τὴν ἀπαιτομένην δια-
τάξιν τοῦ Δασαρχίου Καρδίτσας, διότι καὶ ὅλη ἀπὸ βελανι-
διῶν, πορνεῖρια, φυλίσματα καὶ κατεστραφέναν. Ὅσοι λοιπὸν ἤθελον πρὸς τὴν παραπάνω ἐργασίαν, πα-
ραπλησίως πρὸς τὴν χωριὰν, ξεγράβαν ἢ ἐξ ἀλαφροῦ πρὸς αὐτὴν ἢ παραΐνεσαν καὶ τὰ λίγα κτήνη καὶ ἐνι-
τωσκαὶ δι' ἀνευρεθῆν ἐργασίας.

1. Τα χρέοντα ζώα υπάρχουν οί Νταΐμιες επίδοποιες βοσκόμεναι τὰ γῶα. Αὐτὰ ἦσαν μικρὰ κτήματα τῶν κατοίκων, καὶ τὰ ἄφηναν μία χρονὴν ἄεπαρτα. Τὸν ἄλλο χρόνον δὲ τὰ ἔεπερναν ὅλα μὲ τὸ ἴδιον εἶδος δημητριακῶν. Ἐνῶ εἰς καποιαὶ ἄλλη περιοχή δὲ ἄφηναν ἄλλα ἄεπαρτα καὶ χρησιμοποιοῦν ὡς "νταΐμιες,"

2. Τα κτήματα αὐτὰ ἀνήκον εἰς χωρικοὺς Σήμους, οἳ ἐν ἑστέονταί. Τα κτήματα ὅλα καλλιεργοῦνται καθὰ χρόνον καὶ μέγεθος πού θέλει ὁ κατένας.

Ἡ κτηνοτροφία κοποδικῶν ζῶων περιέρχεται. Τα ἄλλα ζῶα πού τῶρα διατρέφουσι βόσκουσι καὶ κτήματα καὶ ἰδιοκτησίας. Τα ζῶα κοποδικῶν βόσκουσι εἰς κοινότητας ἐκτάσεις, καὶ ἐλάχιστη φορολογία ἐπὶ τῆς κοινοσύνης.

3. Λίγοι, πολὺ λίγοι πατερὰδες διατηροῦν τὴν περιουσίαν τους ἐν κτηνοτροφίᾳ. Τὴ μοιράζουσι ἐπὶ διαθήκην τους καὶ μετὰ τὸ θάνατον τῆς κτηνοτροφίας.

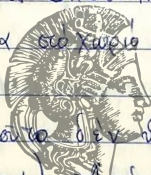

τὰ παῖδιά. Οἱ γὰρ πολλοὶ κανονίζον ἀμέσως μετὰ
τοῦ γάμου τὰ κτήματα τοῦ παιδιοῦ πρὸ παντρεύεσθαι
καὶ ἐτοιμάζειν γὰρ διὰ τοῦτο ἐπὶ τῷ.

Γ' 1. Ὅλοι οἱ αἰετοὶ τοῦ χωριοῦ ἄρχοντες καὶ
τοῦτο μέν τῃ γαμῶν ὅσο καὶ μετὰ τὴν κεννοτροφίαν.

2. Ὅσοι ἀπὸ τῶν κατοίκων ἦσαν ἢ εἶναι
τεχνῖτες ἀσχολοῦνται ἐπισημῶς καὶ μετὰ γαμῶν
γὰρ καὶ ἡ πελαγία τοῦ χωριοῦ εἶναι λίγη καὶ δὲν

ἐντυπώνεται
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δ' 1. Στὸ χωριό τοῦτο δὲν ὑπῆρχαν ποτὲ μεγάλα
κτήματα (τεῖχος γὰρ). Ἀπὸ ἀνέκαθεν ἦσαν
μοιρασμένα ὅς μιν ἀπονομίαι καὶ δὲν ἔσονται
γὰρ πρὸς τὴν ἀνάγκην τῶν κατοίκων.

2. —

3. —

4. —

5. —

6) α. Συνήθως οἱ νέοι καὶ οἱ γέροντες τοῦ χωριοῦ
μὲν δὲν ἐπηγάρων οὐδ' ἄλλο χωριό γὰρ ἐργάζονται.

το τόσο όμως μερικοί έχημύψαν ομάδες πρό πάντος στην εποχή του θέρους και κατέβηκαν στα χωριά του κάμπου.

β) Μερικοί ζυλουργοί ή μαράχμοι, έμπειροι, κατέ την εποχή του ζύψου παίρνουν σόν τροβά τα τεμαίρια (έρχαφια) και πηγαίνουν στα γύρω χωριά να διαρδάσουν βρέλια και υάδες πράσιου και σταφύλιου. Άλλοι τεχνίτες δεν έπηρεχα

δ. 1) Πολύ σπανία τα χωράγια έπαιναντο μόνον με κοπριά από τα γόδια, πρόβατα και μουλλέρια.

2) Κατά το 1930 έφεραν λιπάσματα και έδω στο χωριό μας. Όχι όμως πολλά. Πολλά γράδακα τα χρησιμοποιούμε μετά το 1950.

ε. Μέχρι το έτος 1925 ήταν άγνωστο το βιδερένιο αλέτρι. Τότε έμφάνιστηκε και έδω στο χωριό μας 1) Ο πρώτος τύπος που έμφάνιστηκε ήταν μονόφτερο με δύο κυρολαβές.

Το αλέτρι αυτό χρησιμοποιήθηκε μόνον στα όριστα χωράγια (λάνες)

Όσοι ήθελαν τέτοιο άλλοτε το αγοράζαν από την κερ-
δίτσα. Ήταν δέ γερμανικής προέλευσης.

Τα τελευταία χρόνια έφτιαξαν αυτοσχέδια
ειδρίνια εάν τα παλιά ξύλινα έπλεον πρό-
κεινται έφταν στο χωριό μας ειδρίνια άλλοτε
τα λεγόμνα ανακρηδμνα και χρησιμοποιού-
νται σε όλα τα είδη των χωράφιων. Τα άλλα
ταυτα τα παλαιότερα ενορδες των περιοχης.

2) Τραυλίζα στα υληματα του χωριου μας δεν
μωρεν να οργωση γιατι δεν μωρεν να παη
μύχρι τα χωράφια.

3) Μηχανή θέριαμου (και ελυνισμου) δεν έρχο-
νται άνδρμη έδω πατι τα υληματα είναι
λίγα και διάσπαρμένα στις ρηματις.

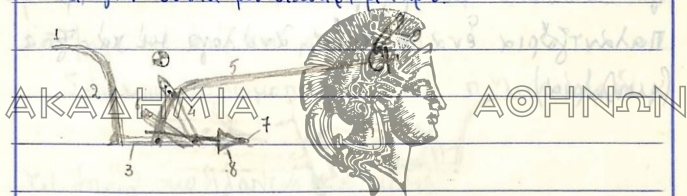
4) Ούτε μηχανή δελματο των σιαχών εχρησιμ-
ποιήθηκαν έδω.

5) Μηχανή ελυνισμου χρησιμοποιήθηκε μετά
τα τελευταία δύο χρόνια σε μία περιοχή του
χωριου μας ποι οι αχτοιμοι αγοράσαν υληματα

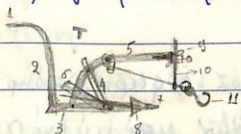
πεδινὰ καὶ κἀποικιστῶν ἐπίσης μακρὰ ἀπὸ τὸν
κνήριον συνισμενὸς τοῦ χωρίου.

στ' 1) Τὸ ξύλινο ἀλέρρι ἤξιζαν νῦν τὸ γυνάσκον
πολλοί. Μὰ μακρὸν, οἱ ἀλεγκρόντες μακροὶ εἶχον
μεγαλύτερη εὐχέρεια καὶ ἔγκριναν τὰ καλὺτερα
καὶ γὰρ τοὺς ἄλλους ἀλέρρια
α) γὰρ βόδια μέ σαβῶρι μακρὰ.

Θεματολογία: 1 = χειρολῆβα, 2 = κοντοῦρι, 3 = παπαῦτσι κοντοῦριον.
4 = βηλῶν, 5 = σταβῶρι, 6 = παρὰβολα (ἑστῶν) 7 = ὄνι, 8 = νύχι παπουτσιῶν
9 = λουριᾶ (μέσῳ ἐνδὲξεται ὁ τῦρος)

ε) γὰρ μουλᾶριον μέ κοντό σταβῶρι.

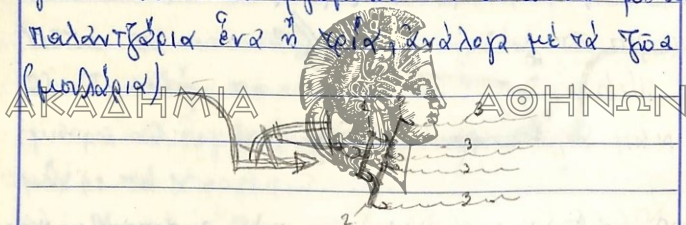
Θεματολογία: 1 = χειρολῆβα,
2 = κοντοῦρι, 3 = παπαῦτσι, 4 = βηλῶν.
5 = σταβῶρι, 6 = παρὰβολα, 7 = ὄνι

8 = νύχι παπουτσιῶν, 9 = βύστημα σταυροῦ 10 = τειβέζα
11 = θάλλικα

2) Η μορφή του Ιταλιώ ζυγίνου άρρέου ήτο είν
 σχημάτωνα και περιγραφόντα άνωτέρω.

Είς τήν άκρην του σταβαρίου ύπρχε τό εώσημα
 συνδέσμου του άρρέου μέ τόν ζυγόν. ες τήν περίκλειον
 των βοών και ες τό ^κκοτόν σταβέρι ύπρχε
 εώσημα (σιανρός- τεύετα και δηφίς) που κανόνι-
 ζε τό βάθος του άρχοματος και συνδέετο μέ τά
 παλάντζαρια ένα ή τρία ανάλογα μέ τά ζώα
 (μολάκια)

1 = παλάντζαρι, όταν είναι ένα μολάκι

1 + 2 = παλάντζαρια, όταν είναι δύο μολάκια

3 = άνωδέδες.

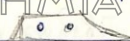
Σήμερα χρησιμοποιούνται: εώσημα δίφτερα, εώσημα
 μονόφτερα. Μί ή α χειρολάβα και μέ δύο χειρο-
 λάβες.

4 Τὸ εὖν συνέθετο εὖν τόνο μας χρεώσαμε ναὺσαν
 τὸ ἴδιο εὖν γὰρ ὅλα τὰ εἶδη τῶν χωραφῶν καὶ ὀρυ-
 γμάτων.

Ταῦτα ἐποδοκίμασαν καταλλήλως ἐπὶ τοῦ παπουτσίου
 τοῦ κοκκινίου ἐπ' αὐτὸ σὺ νύχτα (εὐμάρθετον μέρος)
 μέλας ἐξ ἀνδάνη, περνώντας ἐξ ὁπῆς τῆς ἐπ' αὐτῆς καὶ
 μαύρησε ἐξ ὁπῆς τοῦ σταθίου.

Σήμερα κοσμοποιούν ὅτι πάλιν αὐτὸν ἐνέει
 τὰ ὁπῆς κολλῶνται με' εἰδός.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

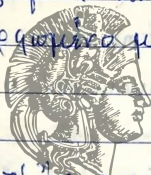
εὖν τοῦ σχῆμας τῆς ἐπ' αὐτῆς ἦτο εὖν. σχῆμα τοῦ
 ὀρθογώνιου παραλληλγραμμοῦ. ἦτο πάντως
 εὖν.

7) - ἐργαζία γὰρ τὸ εὐμάρθετον ἢ ἐπισκευή τοῦ
 ὀρθογώνιου ἦταν: τὸ τεμνοῦν, τὸ εὐμάρθετον,
 τὸ περὶ οὐν, τὸ δῖνοπο, ἢ ἀρίδα (εὐμάρθετον) καὶ

φαλκέρδα (μαχάλη).

Για να συνδέσουν το ποταμίδι με το σιαβέρι,
την επάδη τα παρλόβια (γυριά). τρυπούσαν
το ποταμίδι και το σιαβέρι ~~αίς~~ δέους που
έπρεπε και άντι γιά καρφί ειδικό, τρυπούσαν
μαδέμας μέ την αρίδα και τα δύο μαξύ και
τρυπούσαν καρφί ξύλινο. κανένα μέρος του
βύθρου ήταν μαρκωμένο με καρφί (πικρόν)
αίδικό.

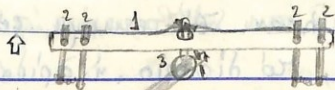
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

8)(α) Πρίν το 1920 το έργο γινόταν μόνο με
τα βόδια. Αργότερα χρησιμοποιούν τα μολύρια
ρίσας και ενοποιούν το αλτόρι. Πάντα δέ
β) χρησιμοποιούν δύο ξωά.

9. Διά το ζυγάρωμα με δύο ξωά (βόδια) ήταν
απαραίτητος ο ξυγός. Σήμερα είν οργανώνουν με
τα βόδια. επομένως η μαρκή του ζυγού ήτο
μιά, ή δύο.

Ονοματολογία: 1 = θυγών (ή βόδια). 2 = ξώλες (ξίφνες παλιότερα και ειδικότερα μετά 1940). 3 = λουριά (= δύο αρσενικές ειδικότητες μία κυνηγική και μία περίεργη-παιδική να μπορεί να περνάει επί όπυ του θυγών και να στερεοποιήσει με ξίφνη σήμα).

10) Οι ξώλες ήταν τέτοιες παλιότερα ξίφνες

να πληρωθούν χρόνια ειδικότητας

11. Διότι συνδεθή το σπάθρι το θρόνον με τον θυγών χρησιμοποιείται το λουριά.

12) Με ένα ξώον διαρκούν, γιατί τα μολύβια που τώρα έχουμε είναι συνήθως μικρόσωμα, το μέρος (ό γόπος) μας δέν τρέχει μεγαλόσωμα, δυνατό μολύβια.

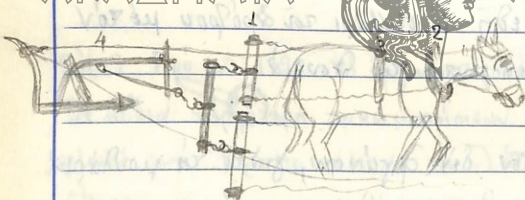
Διότι το ξώζιμον των ξώον, εάν μόν είναι βόδια και ξίφρι με μακρύ σπάθρι, συνδέεται το σπάθρι με τη βοήθεια των θυγριών με τον θυγών.

Έτσι είναι αβέβαιο με ποιο πλάτος συνδέεται με τον
 τύπον των βοδιών με δύσκολη & λυσιτελής, από την
 ταίριαξη ως το ζυγό.

Έτσι όμως πρέπει να ξανόμαστε με τα πόδια
 να έχουμε: α) τα πλάτη ζεύγος με διήκον
 στα άκρα. β) αγκυρώσεις, γ) τριμα-
 ρές δ) τα ελαφρώς και ε) μία τριμα (αχοινί
 μακρύ).

Το ζεύγος με τα μολύβια γίνεται έτσι:

1 = πλάτη, 2 = αιμαρί, 3 = ελαφρώς
 4 = η τριμα (αχοινί), που χρησιμοποιείται στο περ-
 τέρμα και αλλού διευκολύνει σε πολύ. Το αχοινί
 αυτό δένεται στο κοντάρι και χαλινό των ζώων.

§. Αποστράσις (ὄγκωμα) καὶ ἐπορά

α) Ἡ ἐπὶ τὴν ἀπὸ τοῦ ὄγκου μόνον οἱ ἄνδρες

β) 1. Τὸ πρῶτον τῶν βοδιῶν εἶναι πρὸ ἐλπίου
 τοποθεῖται καὶ ἐνώνεται ὁ θυρὸς μετὰ τὸ στα-
 βάρι, μετὰ τὴν βοήθειαν τῶν λαυριῶν. Μετὰ δὲ δευτέρῃ
 τὰ βόδια ἐπὶ θέει τους, μπαίνει ὁ θυρὸς στὸ παρμό
 καὶ δένονται ἀπὸ κάτω εἰς τῶνες μένα σχοινί

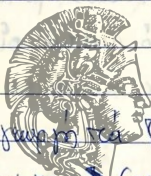
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Τό ζεύγος εἰς τὸ σιδερόν ἄροτρον ῥίπεται με-
τὰ βοήθειαν μίας γρηῃ ἀλλοείδους, ἣ ὅποια προ-
δένεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ζυγῶ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐκμισθω-
τοῦ εὐδὲρ τοιβεῖται.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Γιὰ νὰ διωδύνῃ δ' ἡμεῖς τὰ ζυγμένα ζῶα, καὶ
τὸ ὄργανον, δένει μίαν τριζιά (χοινὶ ὀνέ), εἰς κο-
ντάρι τοῦ ἀλγερτοῦ καὶ τὸ ἓνα ἄκρον τοῦ χοι-
νιοῦ δένει σὲ κέρατα τοῦ ἐνὸς βοδιοῦ καὶ τὸ
ἄλλο ἄκρον σὲ κέρατα τοῦ ἄλλου βοδιοῦ.

4) Παλιότερα τὰ ὄργανα ῥιπῶν με ἀλλανκί-
ας καὶ εὐδαίην γραμμὴν. Καὶ ἐνῆμεν εἰς ἐπισημνί-
εωσιν (ἡλιαρὴν χωράειαν) καὶ ἐν πολλὰ ὀριζο-
ντια ῥίπεται τὸ ἴδιον ὄργανον.

Σε μικρά χωράφια ὀρίζονται πάντως, ὅταν χρησιμοποιῆται τὸ εὐαρένιο μονόφυτρο ἀλέτρι, τὸ χωράφι ὀργώνεται περιφερικῶς

5) Ἡ ἐπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τῶν χωρακιῶν γίνονται ἐν λωρίδες δηλ. ἐπορίζ (ἢ ἐπορίζεσθαι). οἱ λωρίδες αὗτης ἐχαρίζονται καὶ εὐμερὰ χωρίζονται μὲ ἀλλήλικες οἱ ὁποῖες μαζεύονται (συλλέγονται) νερά καὶ τὰ ὀδοντῶν ἔξω ἀπὸ τοῦ χωράφι.

6) Στὰ πολὺ ἐπιμετρη χωράφια (πλάγινα) καὶ εὐμερὰ ἀνὸς ἐπὶ τὸ εὐαρένιο καὶ τὸ εὐαρένιο.

7) Τὸ πρῶτο ὄργωμα μᾶλλον τὸ δεύτερο εἶναι τὸ χωράφι εἶναι λαλὰ (ὀρίζονται) ὀργώνεται μαζεύονται καὶ βελούρα.

γ' Ὀργώματα τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς ἐπορᾶς.

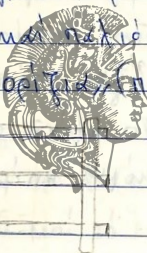
① Διὰ τὴν ἐπορὰν τοῦ εἶναι παλαιότερα γίνονται δύο ὄργωματα. τὸ πρῶτο εἶναι ἀνὸς καὶ

ἀρχὴς Σ/βρίου καὶ τὸ δεύτερο πατὴς τὸ τέρ-
τος Οὐαμβρίου με ἀρχὴς Ν/βρίου. Μὲ αὐτὸ γινώσκω
καὶ ὁ σημερινὸς φερόμενος τοῦ σπόρου) καὶ τὸ
εὐεπτόμα.

Τὰ τελευταῖα χρόνια γίνεται μόνον ἓνα ὄργωμα
τὸν Ν/βριο καὶ ἀμέσως ρίχνεται ὁ σπόρος
καὶ τὸ εὐεπτόμα γίνεται μὲ τὴν εὐαρία.

Ἡ εὐαρία δὲν ἔχει καὶ παλιότερα ἦταν εὐφρη
πλεγματὴ με κολοβότα (πράσινα) βλαν-
δίζ

Ἡ παλιὰ ξύλινη ἀντικειμενολογία τὰ τελευταῖα
χρόνια μετ' ἐξομείναι, πού φέρει δόνακ εὐαρί-
νια κἀότα

- Διὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ παλαμποιού γίνεται τρεῖς
ὄργματα. Τὸ α' τὸ Μάρτιο, τὸ β' ἡ γ' τὸν
Απρίλιο ἢ ἀρχὴς Μαΐου.

Τὸ πρῶτο ἀπὸ τὴν εὐεπτόμα, τὸ β' διδοῖται

και το γ' σπορά.

Το καλό μπόκι σπέρνεται εἰς ῥαμμές, μέσα εἰς αἰλάνες. Ανοίγεται ἡ αἰλάνη καὶ πρὸς τὴν πᾶσιν τὸ ἀέρι διπλασιάζει τὴν τιμὴν αὐτῆς, πρὶν εἶναι μία ἔμπειρη γυναῖκα καὶ ρίχνει σπόρα κατὰ μοκοῦ καὶ συνεπῶς μετὰ τὴν ἐπόμενη αἰλάνη.

2. Διὰ τὸ εὖτεμα ὑποκείμενον ἔργον καὶ τὴν ῥίναν ἔνα καλὸ εὐτεμα ἔνα μὲν πρὶν γὰρ νὰ ἡλιασθῇ

τὸ χυμὸν. Ὅταν ἔρχεται ἡ ἡμέρα γὰρ τὸ εὐτεμα ῥίνεται τὸ ῥοῖον καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸ εὐτεμα.

3) Για ἀφρονήσαντες ἀφρονεῖ καὶ τὴν ἀφρονήσαντος (ἐπὶ τὴν βέλαν) μόνον ἔνα χρόνον

4. Για τὸ γιγέρν ἔργον δὲ ὀργώματα. α) τὸ εὐτεμα ἀρχὴς φθινοπώρου καὶ β) σπέρνεται τέλος Ὀκτωβρίου.

Σήμερα ῥίνεται ἔνα εὐτεμα, ρίχνεται σπόρος καὶ ἐν συνεχείᾳ μετὰ τὴν εὐτεμα συνεπῶς σπόρος

γὰρ τὸ μαλακώμενον ἔργον καὶ αἱ μετὰ τὸ ἴδιον ῥίνεται τὸ ὀργώματα. (εὐτεμα, διδομένη σπέρνεται).

Τὰ ἀφρονεῖ σπέρνεται ὅπως ἀφρονεῖ τὸ γιγέρν.

5) Αρχαία ή καινούρια που χρησιμοποιούνται, α) κατά την την αγορά ή το πώληση, ή τρενάρι. τρέναρι είναι ένα τεύχνο δοχείο (μαζοτενιός).

β) Σε διάφορα εξαρτήματα του αλεξίου ενδορφάλο με την αλυσίδα. Αυτό είναι μια βέργα εύρηση δυνατή και στη μια άκρη παρτί μωρό πιά να χρησιμοποιείται πιά βουτιά στα βόδια, ενώ από το άλλο μέρος στερεώνεται με αλυσίδα πλάμα, με την οποία και ο έλκας ενδορφάλο το αλυσίδα πιά τα ελκία χόρτα ή χωμάτα.

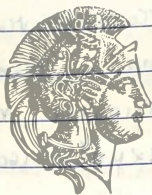
2) Όταν σπέρνεται δειτός από παντός ημέρα είναι να γίνει καλώς σπέρνεται με το αλυσίδα, γίνεται βουτιά με το βάρνα. Αυτό γίνεται στο τρέναρι, στη βέργα, βέργα, βέργα.

3) Σεις άμαρς των χωράκιων, όπου το μωρό είναι βόδια δέν μπορούν να πατήσουν και να αρχώδη το χωράκι, ή ηνάντια του χωράκιου ή άλλο πρόσωπο δα σπέρνεται σεις άμαρς με την τρένα πιά να βουτιά το σπέρνεται.

Στο τέλος της εποχής του μαλαμπομού όντοι-
 ποίως ή ήτοι ποίως / μαζών τα έργα
 και άσπυ πόση με το χέρι ένα μαλοδρεμένο
 αβανόρι βελανιδιάς με άνοιγμα να γύφτα
 το μήνυ (το σκεπώνει) προς το μέσον του
 χωράκιου και δέχει τα λόγια « όπως ριζώνει
 το υψίρι έτσι να ριζώνει το καλαμπούκι »
 Άλλοι όμως τοποθετώντας το υλαδι αυτό
 στο χωράκι λέγουν « ο βα γύλλα έχει το
 καλαμπούκι » ~~το βα στα μπόλια~~ ~~καλαμπούκι~~ ~~το χω-~~
 ράκι ». Το σκεπώνι το δυνάμωσε με 20
 δυνάμεις. —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ:

μ

ι

3

β

κ

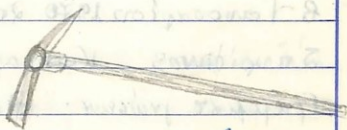
δ

645

Εργαλεία πρὸ ἀνάψυμο καὶ ἀνάπτυξη τοῦ χωράκιου
ἢ τοῦ μήλου χειρικοποιεῖτο ἡ τράπα καὶ ὁ καβρέας.

ἡ τράπα
(ἡ καβρέτσα)

ὁ καβρέας

6) Τὸ ν. γεωλόγων βούλων, ἡ ἀνάπτυξη τοῦ ἡβ. πρὸ ἀνάψυ
καί πρὸ ἀνάψυ.

7) Μὲ ὁπρὶα ἐκτέτακτο, καὶ τὸ ἴδιον ἀνάψυ, ὁ
λογισμὸς (= ὁρῶντα μὲν χωράκιον πρὸ ἀνάψυ ποταμῶν
καὶ πρὸ ἀνάψυ).

8) Γιὰ τὸ ἀνάψυ πρὸ ἀνάψυ χειρικοποιεῖτο ἐν
χωράκι πολλὰ μὲν οὐδὲ ἀνάψυ τοῦ ἡ ν. ἀνάψυ
πολλὰ μὲν.

9) Τὸ γεωμὲν πρὸ ἀνάψυ ἐκτέτακτο εἰς ἀνάψυ
γεωμὲν μὲ τὴν τράπα.

Τα περί των γεωγραφικών σημείων μ. ή. η.
μέχρις εδώ παραθέτων συνειστέθηκαν εις
Β' Ιανουαρίου 1970 από τις απαντήσεις του κ. Α.
Σπυρίδωνος Κανονόπουλου. Ετών 83.

Γραμμικ. γνώσεις: αποφοίτ. Α. ημεδαπῶς καὶ
καταγόμενος ἀπὸ τοῦ Αἰγυπτίου - Κερδίστης.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Β' ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α' Εργαλεια Θερίσματος

1) -ος εργαλεια θερίσματος χρησιμοποιείται το δρεπάνι
ή δρεπάνι. Αυτό αποτελείται από λεπίδα μεταλλική
χειροποιήτου καὶ ὀδοντωτή, σχήματος ημιμήνου.
Τὸ δρεπάνι ἐκαστακρούσκει ὁ γῆρας, τὴν λαβὴν
δὲ συνίδως ὁ ἐλλοιργὸς (μαράντης).

Σήμερα χρησιμοποιούνται δρεπάνια ὀδοντωτά
ὅχι χειροποιήτα (ἐργασίον)

δρεπάνι

ἄλλο εργαλῆος γὰρ τὸ θέρισμα τῶν βιταριῶν δὲν
ἐχρησιμοποιοῦτο, οὐτε καὶ σήμερα χρησιμοποιεῖται.
2. Παλαιότερα τὰ χόρτα ἐκκόβατο καὶ κλαδομήρι.

κλαδομήρι

Απὸ τότε ὁμοῦ καὶ φάνηκε καὶ ἡ κοβὴν παρασκευασ-
μενὴ ἐκ κλαδομήρι. Ἡ κοβὴν ἦταν ἡ ἴδια μέση
σημερινή, ἡ λεπίδα ἐκτετατομένη εἰς κορυφὴν μέλιν
βοήθεια τῆς δεξιᾶς καὶ μὲς ἐξήκοντος ἐτήριος.
3. Ἡ λεπίδα τῆς κοβῆς ἦταν πέντε δακτύλι.
4. Ἡ χυροδάλη ἦταν πέντε ἐξήκοντος (κορυφὴν).
5. Τὰ πρῶτα δρεπάνια (χυροποιήθη) τὰ ἐξέταχεν ὁ
αἰσθητὴς ἐνῶ τὰ χυτὰ τὰ ἐξέταξαν ἀπὸ τὴν πόλιν.
τὴν ἐξήκοντος λεπίδα τῶν δρεπανῶν καὶ τὸ κορυφὴν
τὰ κατασκευάζει ὁ καθένας μόνος του καὶ εἰς
μακρὴν δὲν γυροῦσι, τὰ ἐξέταχεν ὁ μαράγκος.

6. Διὰ τὸν θάνατό τῶν θοερῶν ἦσαν ἡ συνήθεια
να θορίζονταν μὲ τὰ χέρια. Αὐτὰ δὲ νὰ ξεριζώνονται.
Τὸ ἴδιον γίνεται αὐτοήμερον ἀκόμη γὰρ ἀριστερὰ
ἐξ ὁ. θῶς π.χ. τὰ ρεβάνια, ἡ γάλη, τὰ κουμά,
τὰ μοιζέλια, καὶ μερικοὶ κάβιων καὶ ἐν ῥόβη.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

6. ΘΕΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ

1. Συνήθως τὰ δημητριακὰ θορίζονταν ποτὶ
ἐπὶ ρίζα τους. Καὶ σήμερον πολλοὶ τὸ ἴδιον μέθον
καὶ χρηρίζονται τὸν κορμό καὶ τὰ εἴφη γὰρ ἔσο-
φροῦς (τὸ ἔχοντο) ἔτσι κὸ βούκει τὸ αἰσώρι, ἡ βράμη,
τὸ ἀνδρόρι καὶ ἡ σίμολις.

2. Τὰ ἐναπομένοντα ἐτάχυναν ἐν τῷ χωρίῳ μὲν
τὸ θορίσμα φέραντο "στα χολόγια",

3. — Εἰς τὸν τόπον μας σήμερον ἀπολαδοῦσαν τὰς
θορίστας ἔλλα ἰδιαιτέρως πρόσωπα. Οἱ ἴδιοι εἰ

θερικαί ἀποδέκτον ἐπὶ τοῦ ἑδάφους καὶ δράγματα.

4. Ταῖς δράγματα (αερὶς) τοποθετοῦνται ἐπὶ τοῦ ἑδάφους πολλὰ μᾶλλον. ἡ μελέτη τῶν στοιχείων πίνοντες πίνοντες ἐφίονται πρὸς τὴν αὐτὴν καταδύου-
σιν.

5. Ταῖς δράγματα (οἱ αερὶς) τοποθετοῦνται πολλὰ μᾶλλον καὶ σχηματίζουν τὴν ἀκμήν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΡΙΚΑΙ ΑΘΗΝΩΝ

1. Στὸ χωρίον μας ἐδίδοντο καὶ αὐτὰ θερικὰ τὸσον οἱ ἄνδρες, ὅσο καὶ οἱ γυναῖκες.

Θερικαί ἐπαρρηματίζονται ἀπὸ ξένο μέρος δὲν ἤρχοντο ποτέ, γιατί ταῖς ἀκμήναις εἶναι λίγα καὶ ταῖς θερικαῖς πίνοντες μόνοι τους.

2. Κατὰ ταῖς τελευταῖα χρόνια πάλι ἐπιδίδοντο μαθηματικά καὶ νέες καὶ πηγαίνοντες πρὸς ἐργασία οἱ ἄλλοι χωρὶς, πρὸ πάντων τοῦ κόμμου, ὡς ἀμοιβή ἐπαύσαντο καὶ ἡ παλιν τὴν ἡμερομηνίαν μετὰ τῆς αὐτοῦ.

3. Δεν υπήρχε καμμία σκέψη να φέρω εις
την άριωτέραν κυρα άνευκρινέν τι πρὸς προσβολήν.

4. Ο θερικός ως καί κάθε άλλη αποχαινή εργασία
ήρχισαν συνήθως ήμέραν δωτέρην

5. Κατά τόν θερικό έτραγουδούν πολλά τραγούδια
μέ ποιήμα περιεχόμενα.

αδυναστούμε μέ τόν θερικό τραγούδι είναι τό
ΠΑΡΑΜΥΣΙΟ:

Θερίγει ο Γιάννος μοναχός

κοντούλα, κοντούλα.

και μοναχός τό δένει

μαρή κοντοπλεμένη.

Θυάγει χερίς εάν πρόβατα

δερμάτια εάν κριάρια...

Ο βασιλιάς έλωνιζε - κοντούλα - κοντούλα

μέ εις ψηλές εις κοΐτες - μαρή κοντοπλεμένη.

Βασιλοπούλα λήχναιε - κοντούλα, κοντούλα

μέ τό χρυσά δι κοΐτια - μαρή κοντοπλεμένη

6. Όταν τελειώσουν πέν θριερό όλων των χαρακιών, κατά την τελευταία ημέρα, μαζίς τό τελευταίο χωράφι θύηναν λίγα σάχνα αδέρια. Τήν τελευταία στιγμή έμποσαν μερικά σάχνα μέ τό δρεπάνι, μαζίς πέ-
τασαν πίσω μέ τίς λόγες καλή χρονιά,

δ. Τό δέσιμο (δεμάτισμα) των σταχυών

1. Τό δέσιμο των σταχυών έγινε χμέως μετά τόν θριεμόν. Σε μερικά απόβια (ή ξερνά) χωράφια, που τό σιτάρι δά είχε δροσιά, θύηναν τό θριεμένο σιτάρι ένα ή δυο τεμάχια μαζίς τό έδιναν τήν επομένη ημέρα.

2. Τό δέσιμο τό έφρόντιζαν σί' ιδιοι οι θριεσάδες. Εμψύων τις αγναλιές μαζίς οι παύ δυνατοί ανέλκ-
δανον τό δέσιμο. Τό έδιναν μέ τίς δεματιάς. Τά δεματιάς έγιναν, μαζίς τό έδιναν τήν επομένη, μέ δυο μικρές χερές σιταριού, τό όποτον ξεριζωνό-
ταν από τήν μαλακία δέση, που είχε τό μαλακό-

ρο άνδρα. Οι δύο χερσὶ ἐνδεδυκέν ἀπὸ τὸ
μέρος τῶν σταχθῶν καὶ ἀποτελούσαν τὸ δερματῖον.

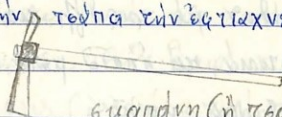
3. Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέξιμα ἐντυνέκοντο ἀνὰ
τὰς τριὰς καὶ τεταρτὰς μετὰ σάκχια πρὸς τὰ ἄνω.
Ὅταν ἐτελείωνε ὁ θερίμις καὶ ἤρχιτο ἡ μεταφορά,
τότε δὲ μετεφέροντο μετὰ σάκχια, ὅπου δὲ ἴ-
σόνταν δημηκί, γὰρ τὰ προεβλάχθων ἀπὸ τῆ βροχῆ
καὶ ἀπὸ τῆ γῆς καὶ δὲ ἔβασαν ἐπὶ τὴν καφαμὰ.

8. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων

1. Ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας ἐν χωρίῳ μας ἦτο
γνωστὴ μετὰ τὸ ἔτος 1890.

Τὸ φυτόμα τῆς πατάτας γίνεται τὸν μῆνα Μαΐου
καὶ Ἰουνίου.

9. Ἡ βραχυγὴ τῶν χωμιῶλων εἶναι πάντοτε με-
τὴ βυσσάνη. καὶ σήμερ' ἔτι ἐξέρχονται. Ἡ βυσ-
σάνη εἶναι ἡ ἴδια μετὴν ὁποῖαν γίνονται τὰ
διαφορὰ σκαπόμενα. τὴν τοῦτα τὴν ἐκτελεῖ ὁ
νίκτος (βιδερὺς).

βυσσάνη (ἡ τοῦτα)

66. Σ υ γ κ ω μ ι δ ῆ τ ο ῦ β α ν ο ῦ.

Ἡ δουλειὰ τῶν γυναικῶν τὸν χειμῶνα μετὰ τὰ
χόρτα καὶ φύλλα δένδρων ἦσαν συνθιγμένη. Μόνο
τοῦ δὴν σκαπτικοῦσαν ἐντομικὰ γάνον ἢ ἔμινον.
τὴν ἐποχὴ τῆς Ἀνοιξὸς ὅταν ἐβγαίνουν τὰ ἄχρτα
χόρτα σὺν ἀγριορίβαθα ἢ εἰς χωράδια "μπαῖρα"
τὰ ἔμβαν καὶ ἀπεξήρανεν καὶ τὰ συνεκέντραν
μετὰ εἰς ἀχυρῶνες. Ἐπίσης ἐμύζων μετὰ χεῖρα
καὶ μετὰ κλαδωτῆρι διαφορὰ χόρτα (ὡς π.χ. τὴν
καβαλαρόν).

ὁμοίως ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω σκαπτικοῦσε τρεῖς φ.τ.
τὸ τοῦτο σκῆμα ἐπὶ ἐκέρναι τὴν Ἀνοιξὶ εἰς χωράδια

ἐπιμελῶς κατ'ερμηνεύειν με δὺο ἢ τρεῖς ἄλλοι.
Τούτω ἐὰν ἐκτίθαιτο ματὰ, τὴν ἴδιαν ἀπορίαν οὐ
ῥυοῦται μὲν ἢ δὲ οὐ γὰρ ἐστὶν ἐν αὐτῷ.

Συνέως με περιέβη κατ'ερμηνεύειν πημάτων
ποιουμένων, καὶ ὅποια μετὰ ἀπὸ αὐτῶν πόρρωθεν νῦν
πορεύονται ματὰς.

Τὸ περιέβη ἀποκατάρτισεν τὴν κατὰ τὴν ἐκτὴν ἀπορίαν
πρὸς τὴν καὶ τὴν μετὰ καὶ μετὰ. Ὅσοι γὰρ
καὶ προβεβηκέναι χυμῶσαν ἔχον τὸ πρῶτον
νῦν τῶν πρῶτον μετὰ περιέβη καὶ νῦν
κατὰ τὴν πᾶσαν γὰρ.

2. Ὁ δὲ δὲ καὶ τὰ διὰ τὴν ἄλλαν εἶδη ἀπὸ τοῦ
καὶ τὴν ἐκτὴν ἀπορίαν ἀποκατάρτισεν κατὰ
καὶ ἐκτὴν ἀπορίαν καὶ κατὰ τὰς μετὰ τὴν ἀπορίαν
ὅταν ἐκτὴν ἢ ἀπορίαν καὶ ὁ ἡμεῖς ἐκτὴν ἀπορίαν
τὴν ἴδιαν γίνεσθαι καὶ τὴν ἀπορίαν. Μόνον πᾶσι ἀπορίαν
νῦν κατὰ τὴν ἀπορίαν καὶ νῦν ἀπορίαν πᾶσι ἀπορίαν
(περιέβη, βίβη, ἀπορίαν καὶ πᾶσι).

Ὁ δὲ δὲ ἀπορίαν ἀπορίαν ἀπορίαν ἀπορίαν ἀπορίαν

τὸ πλάτυνός, τὸ ὀρθόν καὶ τὰ χωράκια τὰ
μεγάλῃς εὐρύκει τὴν νοσίδ. (ἅπαντα εὐχεδία-
σθῆναι προσημαίνων)

3. Τὸ χόρτον ἐξορδίνον ἐντὸς τοῦ χωράκιου
εἶναι εὐνόητο ἀπὸ τοῦ χωράκι. ὅταν ὁ μοῦς περιγε-
ρῆται ἀπὸ ἄλλης εὐρύκει (ἀχρόχορτα), τότε
μετετρέφεται ἐν ἀνοικτοῖς χώροις γῆρας ἀπὸ τῶν
ἐπὶ καὶ ἐν ἐξορδίνον.

Παλιότερα δὲν ἔχον ἐξορδίνον καὶ μυχαί τὸ
δέξιμο. Μὴ τὰ χέρια καὶ τὰ χόρτα ἐν ἐν μυχαί
δεξιμά. Ἀρχότερα ἐπὶ ἐν μυχαί μεγάλῃς ἢ
μυχαί, ἐβάζαν μέγα δύο εὐρύματα πυκνὰ
αὐτοῖς ἄνθρωποι καὶ μετὰ ἐβάζαν μέγα ἐπὶ ἐν
τὸν παλαιόν μέγα πρόδιον, ὥστε τὰ χέρια
ματὰ καὶ μετὰ τὰ εὐρύματα αὐτὰ ἐβάζαν
τὸν ἐν καὶ πρότιον τὸν ἐπὶ ἐν μυχαί.

Σὺ μυχαί αὐτὸ τὸ δέξιμο ἐπὶ ἐν μυχαί. Ἀνε-
μαρτυρεῖται ἀπὸ τοῦ δέξιμο ὅτι μυχαί ἐπὶ ἐν
τὸ μυγαί τὸ χόρτον ἐπὶ ἐν μυγαί καὶ
τὴν μυγαί.

Γ' ΑΛΘΝΙΣΜΟΣ

Η επιλογή έγινε επί 25 Ιανουαρίου 1940 επί
το Κακινέον του Γεωρ. Αποστολοπούλου.

Αί πληροφάνει εναντιώμενη προεβόμην
ἀπὸ τούτων: 1) Μαλτέζον Χρυσοστόμου καὶ Κων-
στατίν 40 - Γραμ. γνώμων - Δημοτικῶν. Τόπος
διαμονῆς καὶ - Αμάραντος - Καρδίτσας.

2) Σουβέρος Γεώργιος καὶ Β. ἐπὶ 80
Γραμ. γνώμων - Δημοτικῶν. καὶ διαμένοντες
ἐν Αμάραντον Καρδίτσας.

α' 1. - Ἐὰν τὸ χωράφι ἦταν μεγάλο καὶ εἶχε ποτὶ
ἐλῶνι, καὶ δερμάτια ἀφένοντο μέσα εἰς τὸ χωράφι
καὶ ἀπ' ἐκτὴ ἐρρίχοντο κατ' ἐπὶ τὴν ἐλῶνι.
ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅμως τὸ ἐλῶνι εὐρίσκειτο κατὰ
τὸ σπῆτι καὶ τὰ δερμάτια ἐνεκέντρωνοντο ἐκτὸ
ποτὶ.

2) Ὁ χώρος, ἐν τῶν ὅποιον ἐνεκέντρωνοντο καὶ

πρὸς ἀλυσιερὸν δεμάτια δὲ ἔφερε ἰδιαιτέρως ὄνομα.
Τὰ συγχυτικωδένητα δεμάτια ἐκοποῦντο καὶ
ἐσυμμάζοντο ὡς θημνίδες. Μάλιστα δὲ ἐγ' ὅσον
δὲ παρέμειναν τὰ φεμάτια πολλὰς ἡμέρας σὺν
ἴδιῳ μέρει, δὲ ἔπρεπε νὰ ῥηθῶν θημνίδες.

Συμπερίωσις: Ἐπὶ τὴν κορυφὴν τῆς ὄψης καὶ ἐπὶ
τῶν ἀντιποδῶν τῶν ἐντὸς τοῦ χαρτοῦ, ὅπου
ὑπάρχον καὶ μετὰ τὴν "πετράλινον", καὶ ἐπὶ ἀλυσι-
ερῶν τοῦτο ῥηθῶν δὲ νὰ εἰσπράττονται οἱ τοῦ
μοῦ "τὸ δεμάτιον" (φασματὶ ἐπὶ τῶν ἐξόδων).

3. Σὺν χαρτὶ μας ἀπὸ ἀνέμων ὑπάρχει τὸ εἶδον
καὶ μετὰ τὴν τὸ πετράλινον.

4. Ὑπάρχον καὶ σήμερον ὑπάρχον εἰδὼν καὶ ποτὶ
σὺν ἀνέμων. Ὡς ἐπὶ τὸ πηγεῖον καὶ ἀλάνη
βρισητῶν ποτὶ σὺν ἀνέμων.

5. — Τὰ εἰδὼν ἦσαν ἰδιόαιμα. Ἄν ποτὶ
δὲν εἶχε διὰ τοῦ καὶ ἐπρόκειτο τὸ ἀλυσιερὸν ἐ-
ξένο, συνέθετο μὲ τὸν ἰδιόαιμα καὶ ἐπρόκειτο
ὅταν τὸ εἶδον ἦσαν εἶδος.

6. Τα παλιά χρόνια άρχιζαν από τα 10 γούλια
και έφταναν περί τα 10 Αύγουστου. Σήμερα
όμως το ετήσιο άρχίζει από τον Ιούλιο και
τμήνει κατά τα 20 γούλια.

7. Συνήθως δύο ήταν τα έτη άλωνιων.

α) το χωματάλινο και β) το περάσιμο.

8) Το χωματάλινο εχρημάτο κάθε χρόνο επι-
μενή. Καθάρισμα (έξοισμα) από τα χόρτα, επάπ-
ισμα, εφύγισμα μίαν φορά και εν συνεχεία επάφισμα
(ή παλάμωμα) με μπόρα χεράρι (βονιές)
ανά κατωμένη με άχνη.

9) Η προετοιμασία του άλωνιου γινόταν ενάμιση
μέχρις και τρεις συνθήκες καίταν έφτανε ο θερισμός.
Η προετοιμασία γινόταν μια ημέρα ή δύο φορές, τρεις.
Δέν άρχιζαν πολύ πρωί. Έπρεπε να φεταίνη ο ήλιος.

10. Τα άλωνια που είχαν ήταν συνήθως με
στρουηρό (άλωνόστρωτο) ως το μέσον.

Η τοποθέτηση των δωματιών γινόταν από το κέντρο
πρώ από τον στρουηρό. Έβγαζαν τα δωματιά

και τα εσπιναν γινω-γινω ωσπου να γερει τα
αλωνι με τα σιχνα προς τα εσπινω.

11) Το αλωνισμα γινόταν προ του 1920 με ξωα.
Μα και αργότερα μεχρι και σήμερα εξακολουθει
να γινεται με τα ξωα (βοδια, ιππους, μολάκια)

α) Το αλωνισμα γινόταν δια της καταπατήσεως
των σιχών υπό των περασμένων ξωων. Τα ξωα
δέσπονα με εχον από τον στρούθο, τα εχονί και
τυφίγισα και τα ξωα πατών πολύ κοντά στο κέντρο
και όταν γερειν αυτεως ξεφυγισα και τα ξωα
απομακρύνονται προς την περιφέρεια.

9) Οι δυν είχαν δια των βοδια ή μολάκια προσ-
μαλυνειν τους βλάχους, νομάδες (βουνίτες της
ελεσαν) και αυτοί αλωνισαν με άλλοξα ή μολάκια

β) Για το ξέψαμο των βοδιών, ταυτα δένονται το
ισθύνω χωριότα από τον στρούθο και γερειν

γῆρες. Ἄλλοι, ἐν εἶναι δύο βόδια, τὰ ζῶσι με-
τὸν θυγῶναι ὅταν δένονται μὲ μίαν τριχιδ' ἀπὸ
τὸν σποννρό.

Τὰ μολῶρια ἢ τὰ ἄλογα ἐνδένονται μὲ χοινί
τὸ ὅποιον ἐκμενῶτε θυλαῖς γτρο ἀπὸ τὸν λαμῶν
μῆθε ζῶσι. Τὸ χοινί τὸυτο μαρῶνγε στὸ στρου-
ρο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Τὰ νῦντα χρόνιά, περὶ τὸ 1940 ἔρτασαν τῇ
δοσυνῇ. Ἀπετελῶτο ἀπὸ δύο βανῶν χονδρῶν,
εἶν ἄνθρω γυριστῶ (σραβῶ), τὰ ὅποια ἐνδένον
μὲ δύο ἄλλα ἐλῶ (τὸ κλῶπες). Στὸ πᾶν
μέρος ἐμνηχαν τεμάχια παρμερῶν, διὰ νὰ
ἐκμαχίζον τὸ ἄνθρω.

Μὲ τῇ δοσυνῇ ἐλῶνιζον τὸ σιντρί, τὸ μεθῶρι
μαὶ τῇ βράνῃ.

ή δουράνη

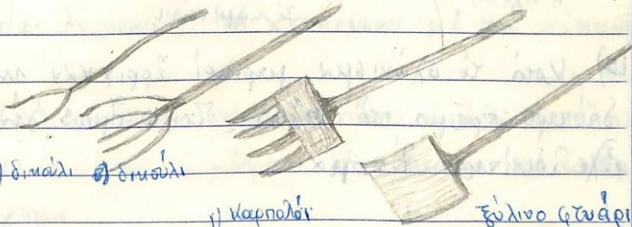
8) Ο δεικνισμός άρχισε όταν ή ήμερα έπαυρε να
φυσάει περί τήν 9 π.μ. Διευόπτετο στο βασι-
λειον του Ηλίου, έκεί δὲν έτελείανε για να συνεχί-
σθῃ τήν άλλην ήμερα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

12. Αναντιστά εργαλεία χρησιμοποιοιιουσαν το
δικούλι, τό καρπολόι και τό ξύλινο φτάρι.

α) δικούλι β) δικούλι

γ) καρπολόι

δ) ξύλινο φτάρι

13. 906α σάχνα δέν κόβονται και ξεέρχονται το
έλαιον, ο γεωργός περὶ τῃ δικούλι και το
ρίχνει μέσα στο φάρι.

14) Για την δόση των μόν βολών χρησιμοποίησε
κατόνυχια ή βελόνη (boudin) μήκος 2 μέτρων
ή όσος σου δώσει γρήγορα καλή μωρό.

Πά την όδότης των μονάριων Χρησιμοποίη-
σε μαρι'αίς. Τούτο ήτο ήφο ένας μικρός
μαύρος άνθρας ήτο διακείμε στην φουρίδα από
γρό ποταμί (δέρμα). Με τό λουρί τούτο χρωμα-
σαν τα μονάρια πάλι σε μαρι'αίς.

η αλυσίδα.

το καμ' τσίμ.

15) Κατά το ελάνισμα μαρμαί έρχονταν μαζί δεύτερο σράμα στο έλάνι. Τούτω όμως δεν είχε ιδιότητες όνομα.

16) Οι ελαιοειδή της τάξης μετρώμεται στο πηλίκο του θάνατος προς τον ετησίον. Είναι ο γινόμενος

17) Έδώ όσοι είχαν γυα αλάνιζαν μένοι τους.
Μαρινοί όμως που δεν είχαν προσμετρήσει τους
νομιάδες βράχους (κυνηγίτες) τους έλεγαν)

Σήμερα δέν προσμετρούν βράχους, όσοι δέν έχουν,
παιρνουν από εδώ από τώ χαιρό όσους έχουν
γυα και αφιγίζον και ύψα ευλό από τ'όδω
τους.

18) Πλήν τω άλανισμω με τα γυα άλλα μέσον
δέν χρησιμοποιούσαν. "Όσοι τ'αφί όμως δέν αλανίζονταν
μέ τ'α γυα και έμεινε μετά τό λίχνισμα (οι φάνες,
όπως λεγόταν), τ'α χτυπούσαν με τόν κόπανο

19) Ο κόπανος έφινετο συνήθως από ξύλο πλατά-
νου μήκους 1 μέτρου. Είχε περίπου τώ αυτί
σχήμα.

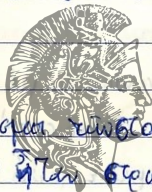

ο κόπανος

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σκευῶν γινώσκον ἐν μέρῳ
συρό, εἰς πετράλω, ἂν ἐπιῆρχε, ἢ σὴ πέτρινη αὐρή.
Ἡ χρήσις τοῦ κόπανου γινώσκον ἀπὸ τῶ παφί χέοντι
καὶ σήμερὰ εἰ κἀνταῖοι τὸν χρῆσιμοποιον
γὰ νὰ κοπάνισαν τὰ ἐνδομείναια σιῶχνα.
Γιὰ τὸ κοπάνισμα τῶν αἰκῶν, ρεβιδῶν
γινώσκον χρήσις ἄλλου ξύλου, πιδ ἔλαφρο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

21) Διὰ τὸ κοπάνισμα τῶν σκευῶν ἐχρησιμοποιοῦτο
τὸ αἰώνι, ἐὰν ἦταν σφωμένο μετὰ πλάκας.
Ἐὰν ὅχι τὸ κοπάνισμα γινώσκον σὴν πλάκας αὐτῆς
αὐτῆς.

Τὸ κοπάνισμα ἐγένετο μόνον διὰ τὸν ἀποχω-
ρισμὸν τοῦ μαρμαροῦ

22. Κατὰ τὸ αἰώνισμα μετὰ τὰς πλάκας ἐπράχοντο
πράχοντι διαφόρου περιεχομένου πολλὰ.
Δὲν εἶναι ὡς αὐτὸ νὰ τὰ παραθεωροῖεν ἐδῶ.

23. Αλυνιστική μηχανή δὲν ἀφάραιε κἀνείς
 ἐδῶ πρὸ χωριό μας. Ὅτε ἀλυνίζον ἀνέμῃ ἐδῶ
 μὲ μηχανή. Τὰ εἰσάρια πρὸ καλλιεργούν
 στὰ ἐδῶ κτήματα τὰ ἀλυνίζον μὲ τὰ γῶα.
 Ὅσοι ὅμως ἔχον κτήματα κοντὰ πρὸν κάμπο
 βουῆνοι ἀλυνίζον τὰ εἰσάρια τους, ἀπὸ τὰ
 κομβάλλησαν ἐν μέρος πρὸν γέννησιν μηχανή,
 ἀπὸ δευτείας περίπου. Στὸν κεντρικὸ συνοι-
 κισμό τοῦ χωριοῦ δὲν ἔφθα λαὸς ἀλυνισ-
 τική μηχανή.

6. ΛΙΧΝΙΣΜΑ.

Ὅταν τελειώσῃ τὸ ἐλάνισμα ὁ κοινοῦργος μαζί με
 τοὺς ἄλλους πρὸ παρεμβάσκονται παίρνουν ὁ ἕνας τὸ
διμοῖδι καὶ ὁ ἄλλος τὸ κορπολόι καὶ ἀρχίζον
 τὰ μαζεύουν τὸ ἀλυνισμένο εἰσάρι σωρὸ. Τὴ στιγμὴ
 ὅμως αὕτη ὁ κοινοῦργος παίρνει τὸ «χάντζαρι»
 τοῦ ἢ ἄλλο κοφτερό καὶ τὸ μπήχνει στὸν στρο-
 γγρό. (Χάντζαρι εἶναι μεγάλο μαχαίρι). ~~Μὲ τὸ~~
 πρῶτον ἀρχίζει τὸ μαζεύμα σπυριώνων τὸ ἐλάνι. Μὲ τὸ

διμούλι ευμνησάνεται τὸ χονδρὸ μομφμένο ἄχνη
μέ τὸ σιτάρι. Ἐνὼ μὲ τὸ καρπολόφ' μιζεύεται
καὶ τὸ ψιφομομφμένο μέ τὸν καρπὸ.

Ὁ σωρός ποὺ σχηματίζεται συνήθως εὐὴ μέση
ποῦ ἀλμυροῦ ἔχει σχῆμα σφαιρικό ἢ σπινθηρικό.
Τὸ ἔτσι μορβελί χνισμα σιτάρι δὲν ἔχει ἄλλο
ὄνομα: σωρός λέγεται.

2) Τὸ ἀνέμισμα γίνεται μέ τὸ διμούλι καὶ
τὸ καρπολόφ' καὶ μέ τὸ ξύλινο φτυάρι.
Συὴν ἀρχὴ ὅταν εἶναι χονδρὸ μέ τὸ διμούλι. Ὅταν
φύχων τὰ πολλὰ ἄχνη γίνεται μέ τὸ καρπο-
λόφ' καὶ τέλος πρὸ τῆς καθαριότητος καλὰ μέ
τὸ ξύλινον φτυάρι.

Τὰ ἐργαλεῖα αὐτὰ ἐκχέδιδθησαν ὡς προ-
σχυμένῃ σεφίδα.

3. Το λίκνισμα γίνεται από όλους, όσοι μπορούν
να το δείξουν γρήγορα το έλκον. Να μην τσιπώνη
ή βροχή.

Παρατηρήσεις: "Όταν έννοιμοῦρως καρφάνει
το μαχαίρι ή τοιμουράκι στον στρογγυλό λέγχα:
«Νά σιδερωθῇ το έλκον»

- Επίσης όποιος θέλωται μένα στο έλκον εἴτε
έλκωνίτση εἴτε όχι, δέν πίνει νερό. Βγαίνει έξω
από το έλκον, να πιῇ. Να μὴν βρίζη και
βραχῇ ο καρπός.

"Όταν μαζωθῇ όσως, σταθώνεται μέ δύο δικούλια.

4) "Όταν τελωθῇ το λίκνισμα μαζί μέ τον καρπό
παραμένον τὰ «χοντρίδια», ο καρπός απο-
χωρίζεται από αυτά μέ το «δερμόνι».

Δεύτερον έλκωνισμα ποτέ δέν γίνεται.

5) ... (Δέν υπάρχει τέτοια περίπτωση).

6) Η διαλογή του καρπού γίνεται: Πρώτα μέ το
δερμόνι, μετά μέ το κόσκινο και εάν ο καρπός
έχει μέσα τριανόφρα ή κακάριζα και μέ το

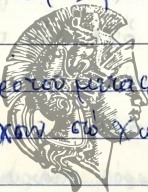

ήρωόειμνο.

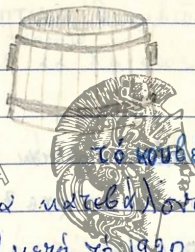
Τό δερμόνισμα καί τό μοσσί νισμα γίνεσσι όταν
γυθα θέρεσ. Ἄλλον τρόπον δέν χρησιμοποιοῦν.

7) Όταν τελειώσῃ τό λήχνισμα καί ἀνέμωσκα μέλ᾽
μόσμινα, μαζεύεται σωρός μέ τό ξύλινο γυθῖον.

8) Ἄλλα ἔθνημα προτομολογερῶν ἀπό τό δῶν
ἀκαδημία ἀποθήκη δέν ἔχον στό χωρίον.

γ) (1) Αμέσως μετά τον θάνατό, επί του ποταμού
 έδιδετο τό δέματό (ήτο εφόδος προς τήν τήρησιν)
 ήρχετο δ' δεικνύσας εις άλλόν και τό έπαιρει.
 Τό μέγεθος του εφόρου μέ τό «κουβέλι»
 τούτο ήταν ζήλοιο δοχείο πού χωρούσε 10 ουνέδες.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

τό κουβέλι

ΑΘΗΝΩΝ

2) Στά άλλώνια κατέβηλ' α) τό άφροσύλ-
 μάτιο και β) μετά τό 1920 τό παπαδιάτιο.

3) Ό καρπός αποθημώετο σ' άμπέρι.

4) Η αποθήκευση του αχέρου γινόταν μέσα σε μαφίνες, που βρισκόταν κοντά στο άξονι.

Τα αλώνια που ήταν στα υψηλότερα είχαν και μια κάρβουα για αποθήκευση του άχρου.

5) Η διαλογή του σπόρου γινόταν μετά το αλώνισμα.

Πρό του θέριατος δεν υπήρχε εδώ συνήθεια να γίνεται διαλογή του σπόρου.

"Επειτα με σάχουα εδώ δεν πλένον αλά που συνήθως να κρημνών στο ελαιονοσίλει ή πλέω από ξήν πόρτα.

6) Όποτε πρό του θέριατος γινόταν διαλογή σπο-
ρου.

ΔΙΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

74
β) Η συγκέντρωση των υφαιών (μιά τρεξ, μιά πίντα ~~και~~ τμή ήμεραν, φανερὰ ἀπὸ τὰ παιδιὰ ἀρῶν καὶ μὴν προακτὼν τμημάτων κατὰ τὴν μετὰ σφάν

γ) 1) - Εἰδήματα ἄξια λόγου δὲν ὑπάρχουν.
Τὸ μόνον εἶναι τὸ ὅτι τὴν συγκομιήν τοι
ἀνέβη ὁ Χρόνος καὶ πᾶσι μετὰ πᾶσι
ΑΚΑΔΗΜΙΑ **ΑΘΗΝΑ**
Διομοί. Συμβολισμοὶ καὶ οἱ μετὰ,
καὶ σήμερον μετὰ διαφόρων προσώπων.
Οἱ μετὰ τοὶ συμβολισμοὶ μετὰ τὰ ὅπλα.
Μετὰ τὰ ὅπλα συμβολισμοὶ ἀπὸ τὰ μετὰ
Χρόνου

Τὰ ὀνόματα τῶν πληροφορητῶν γεωργῶν
καὶ δούπος, ὅπου ἐγένετο ἡ εὐφροσύνη ἀνεγρά-
φη εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ 7 κεφαλαίου
περὶ Ἀλκιόμου. —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ